

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/92/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122338207
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6122338207.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Y., O., nar. XX.XX.XXXX, toho času v starostlivosti navrhovateľky a Q., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny Potôčik, Moštenica 74, Slovenská Lupča, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky S. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, t.č. bytom Banská Bystrica, I. XX a otca G. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., X. XXX/XX, o zverenie malol. detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky malol. detí U. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, A. XXXX/XX, takto

r o z h o d o l :

I. Súd konanie v časti zverenia malol. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX

náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky z a s t a v u j e .

II. Súd r u š í ústavnú starostlivosť nariadenú nad malol. O.

Y., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 32P/116/2021- 109 zo dňa 24.02.2022.

III. Súd malol. O. Y. nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do náhradnej

osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky U. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako rodičia a je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. 37P/92/2022 2

IV. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu malol. O. Y.,

nar. 08.04.2018 výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, na nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu malol. O. Y., nar.

XX.XX.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, na nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica

sp.zn. 32P/116/2021 - 109 zo dňa 24.02.2022 vo výroku o výchove a výžive malol. O. Y., nar. XX.XX.XXXX.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 07.06.2022 domáhala zverenia malol. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia rodičom vyživovacie povinnosti na malol. deti vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň žiadala nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne odovzdal malol. detí do jej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazal prispievať na výživu detí sumou výživného 30 % zo sumy životného minima na účet úradu práce. Svoj návrh odôvodnila tým, že nad malol. deťmi je nariadená ústavná starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Potôčik Moštenica 74, Slovenská Ľupča (ďalej len „CDR“), pričom predtým boli deti umiestnené v Centre v Martine, nakoľko matka malol. detí, ktorá je jej dcéra, starostlivosť o deti nevládala. Rovnako jej bola do náhradnej osobnej starostlivosti zverená aj ďalšia sestra malol. detí, a to malol. U.. V čase rozhodovania o ústavnej starostlivosti si malol. O. a Q. nemohla zobrať k sebe do starostlivosti, nakoľko nemali doma vytvorené podmienky, aby mohli zabezpečovať starostlivosť o malol. deti, manžel nemal stabilný príjem, v domácnosti bývala aj ďalšia dcéra s malol. dieťaťom. Poukázala na to, že aktuálne podľa jej názoru starostlivosť o malol. deti už zvládne, o deti sa zaujíma aj v CDR. Má vedomosť o tom, že o deti prejavila záujem aj nejaká cudzia pani Q., s ktorou deti boli v kontakte v Centre v Martine. Nechce, aby deti vychovávala iná cudzia osoba. Ďalej uviedla, že aktuálne zabezpečuje starostlivosť o svojho syna malol. P. nar. XX.XX.XXXX, vnuka T. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorý jej bol taktiež zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a o vnučku U. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktorá jej bola tiež rozhodnutím súdu zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. V domácnosti býva aj s dcérou Y., jej malol. synom B. a taktiež s manželom, ktorý súhlasí so zverením detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Manžel je zamestnaný ako pastier oviec, kde zarobí cca 1.000 € mesačne. Uviedla, že nie je zamestnaná, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá štátne sociálne dávky v súvislosti s náhradnou osobnou starostlivosťou, pričom dcéra Y. je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok. V domácnosti hospodária
37P/92/2022 3

spoločne, po finančnej stránke si vystačia. Poukázala, že chce zabezpečovať osobnú starostlivosť o malol. O. a Q., s čím súhlasí aj ich matka.

2. Rodičia sa písomne k návrhu nevyjadrili.

3. Z písomného vyjadrenia opatrovníka k návrhu zo dňa 10.06. 2022 vyplýva, že opatrovník odporučil nariadenú ústavnú starostlivosť nad malol. deťmi zrušiť, malol. deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a rodičov zaviazat' výživným na malol. deti. Poukázal na to, že v starostlivosti starej matky o deti doposiaľ neboli zistené žiadne nedostatky. Stará matka má vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý rozvoj bezpečné a stabilné prostredie pre deti, pričom na strane matky doposiaľ nedošlo k žiadnej úprave pomerov, nepodnikla ani minimálne kroky k tomu, aby si deti mohla prevziať do osobnej starostlivosti, neprejavuje záujem o zverenie detí do svojej starostlivosti, naďalej žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý v minulosti vyhadzoval z domácnosti ju aj s malol. deťmi, pričom matka súhlasí so zverením detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Otec nemá taktiež vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o deti, neprejavuje záujem o deti ani o ich zverenie do osobnej starostlivosti.

4. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/92/2022-13 zo dňa 14.06.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil CDR povinnosť odovzdať malol. deti O. a Q. dočasne do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Obidvoch rodičov zaviazal dočasne prispievať na výživu malol. detí na každé dieťa zvlášť výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy k 15. dňu vopred k rukám navrhovateľky a zároveň nariadil nad výchovou malol. detí dohľad s tým, že neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vo veci samej z dôvodu, že prednosť má vždy výchova detí v prirodzenom rodinnom prostredí ako v kolektívnom zariadení, pričom stará matka prejavila záujem o zabezpečovanie starostlivosti o malol. deti, má vytvorené vhodné podmienky pre ich priaznivý rozvoj, rodičia neprejavili záujem o prevzatie osobnej starostlivosti o malol. deti. Nariadenie dohľadu súd zdôvodnil potrebou zabezpečenia istoty, že navrhovateľka nezmení

názor ohľadom poskytovania starostlivosti malol. deťom ako tomu bolo v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, kedy poukázala, že nie je schopná zabezpečiť deťom adekvátnu starostlivosť.

5. Otec bol vypočutý cestou dožadovaného súdu z dôvodu, že nemá finančné prostriedky na účasť na pojednávaní. Otec uviedol, že s návrhom navrhovateľky nesúhlasí z dôvodu správania sa navrhovateľky k malol. deťom, že ich volala napr. že „štetka“, „kurva“..., nechce, aby sa takto k deťom správala. Nesúhlasil ani so zverením malol. U. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko nadávala maloletej do „kuriev“. Má záujem, aby deti boli zverené do starostlivosti jeho priateľky P. T.. Nesúhlasil s návrhom ani ohľadom výživného. Uviedol, že je ženatý s matkou detí, ale 1 rok a 4 mesiace už nežijú v spoločnej domácnosti, žije s družkou P. T.. Má podiel v byte svojej matky, ktorý zdieľajú po smrti otca v Revúcej, v tomto byte žije jeho matka s druhom a on s družkou. Nemá exekúcie ani pôžičky. Mesačne platí za vodu v byte 18,- €, smeti 15-17,- € na štvrťroka, má bežné výdavky na stravu, hygienu, oblečenie, ostatné poplatky hradí jeho matka. Živí ho matka a priateľka. Nie je zamestnaný, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky. Má ukončené základné vzdelanie. Bol zamestnaný v spoločnosti X. S., kde pracoval ako šofér 4 mesiace, nakoľko to nezvládol psychicky, keď ho nechala žena, ktorá mu dala na výber, že bude buď v práci, alebo s ňou doma. Ďalej uviedol, že máva
37P/92/2022 4

epileptické záchvaty, pravidelne odpadáva, priateľka mu vyberá aj lieky v lekární. Bol 3x operovaný, 3x je po havárii. Berie lieky na epilepsiu aj na pečeň. Na výživu malol. detí aktuálne neprispieva. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť okrem malol. detí Q., O. má iba na malol. U.. Poukázal na to, že plánuje požiadať o zverenie oboch malol. detí do svojej starostlivosti a aj jeho priateľka chce žiadať zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko jemu osobne by súd asi deti nezveril. O deti sa zaujíma, bol s nimi v telefonickom kontakte, keď boli v Martine. Teraz ako sú v CDR už na nich kontakt nemá, nie je s nimi ani v telefonickom kontakte. Osobne ich naposledy videl asi pred 2 rokmi. Momentálne o deťoch nič nevie. Volal aj svokre, ale nechceli s ním komunikovať. Zložila mu telefón aj sa mu vyhrážali. Navrhovateľku pozná, je to jeho svokra. Býval u nej v r. 2018-2019. Uviedol, že v tejto domácnosti býva navrhovateľka s ďalšími 4-5 rodinami. Nie je nikde zamestnaná. Matka si namiesto detí vybrala priateľa, deti s matkou podľa jeho názoru nemajú žiadny vzťah. Matka s nimi nie je v kontakte. Poukázal na to, že v žiadnom prípade nesúhlasí, aby deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nech sú radšej v CDR, kým si s priateľkou nepodajú návrh na ich zverenie do starostlivosti. Súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti z dôvodu, že sa bojí prísť do Bystrice, nakoľko sa mu aj v minulosti vyhrážali, že ho dobijú. Navrhovateľka mu aj rozbila hlavu pohárom. Prišiel by len s policajcami.

6. Na pojednávaní dňa 13.12.2022 navrhovateľka uviedla, že prehodnotila návrh, nakoľko má výchovné problémy s malol. Q., ktorý má zlé správanie, je agresívny, zobral aj nožík na ostatné malol. deti, naháňal ich s ním, zabil aj mačku, hral sa s potkanom, potom s ním musela ísť k lekárovi, či nemá nejakú chorobu. Vedela, že malol. Q. je zlý už keď si ho brala z CDR, že bol agresívny. Y. bol aj na malol. B., búchal mu hlavu o stenu. Psychiatrickú pomoc pre maloletého ešte nevyhľadala. Bral aj lieky na upokojenie, ktoré mu kupovala v lekární voľnopredajné, nepomohlo mu to. Musia pred ním aj skrývať lieky, aby ich nezobral. V noci sa bojí aj spať, že čo maloletý urobí. Uviedla, že malol. deti O. a Q. sú v jej domácnosti od augusta 2022. S malol. O. nie je žiadny problém. Keď prišli deti k nej do domácnosti boli nesamostatné, nevedeli si ani vyfúkať nos. Teraz sa už vedú aj sami najesť. Obidve deti sú zvyknuté na jej domácnosť, poznajú ju. S ostatnými členmi rodiny vychádzajú normálne. V domácnosti ich aktuálne býva 9, pričom manžel súhlasí, aby si deti zobrala deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedla, že malol. deti nechodia do MŠ, nemajú žiadne záujmové krúžky. Malol. Q. nemôže nechať ani samého s ostatnými deťmi. Malol. deti nechodia k žiadnym lekárom špecialistom. Podľa jej názoru je medzi nimi vytvorená citová väzba. K matke nemajú taký vzťah ako majú k nej. Uviedla mesačné výdavky na k domácnosti vrátane stravy 200,- € mesačne, pričom jej príjem z dávok z náhradnej starostlivosti je dokopy 850,- € mesačne. Manžel zarába cca 1.000,- € mesačne, dcéra poberá rodičovský príspevok aj pracuje. Taktiež prispieva na náklady domácnosti. Uviedla, že matka na mikuláša deťom kúpila veci, donesie čo treba. Otec sa o deti vôbec nezaujíma ani telefonicky. Na Vianoce, na narodeniny im nič nedoniesol, neplatí výživné. Poukázala, že nemá záznam v registri trestov ani priestupky. Nelieči sa nič, neužíva žiadne lieky. Má plnú spôsobilosť na právne úkony. Spory a nezhody so susedmi nemajú žiadne. Navrhovateľkou uviedla, že malol. deti majú najradšej párky, ovocie, nie je nič také čo by nezjedli. Malol. O. je kľudná, rada rozpráva o tom, čo robili, kde boli. Rada pozerá knižky. Malol. Q. sa rád hrá s autami. Doposiaľ úrad práce nekontaktovala ohľadom správania sa malol. Q..

7. Matka na pojednávani konanom dňa 13.12.2022 súhlasila s návrhom navrhovateľky, nakoľko o deti je riadne postarané. Nemala výhrady voči starostlivosti navrhovateľky o malol. deti. Za deťmi chodí zhruba 3-4 x do týždňa, nakoľko býva neďaleko. Výživné na deti neplatí, ale kupuje im rôzne veci aj topánky, sladkosti, ovocie, párky. Podľa jej názoru je medzi navrhovateľkou a deťmi vytvorená citová väzba, volajú ju mama. Aj plačú za ňou, keď ich niečo bolí. Obľúbeným jedlom malol. detí sú párky, ovocie. Malol. O. má rada knižky, rada sa rozpráva, rada sa češe. Malol. Q. sa nevie dlho hrať s nejakou hračkou, len číha, čo by urobil zle. Všimla si, že malol. Q. je zlý. Nepočúva, nemožno vedieť, čo od neho čakať. Chce zle urobiť, keď vidí nejaké zviera musí ho zabiť. S otcom malol. detí nie je v žiadnom kontakte. Vie si privyrobiť mesačne zhruba 400-500,- €. Má ešte vyživovaciu povinnosť k malol. U., ktorá je tiež v náhradnej starostlivosti navrhovateľky.

8. Opatrovník malol. detí na pojednávani dňa 13.12.2022 uviedol, že súhlasí s návrhom navrhovateľky, pričom stará matka sa dňa 18.12.2022 vyjadrila, že nesúhlasí, aby bol malol. Q. zverený do jej osobnej starostlivosti, nakoľko s ním má závažné výchovné problémy a jeho starostlivosť nezvláda. Pred pojednávaním sa vyjadrila, že je pevne rozhodnutá si zobrať aj malol. Q. do starostlivosti, požiadala úrad o pomoc s maloletým s tým, že bude sprostredkovaná pomoc u pedopsychiatra maloletému. Matka ani otec doposiaľ nezmenili svoje sociálne, ekonomické ani iné pomery. Otec sa o deti nezaujíma žiadnym spôsobom. Matka sa o deti zaujíma, avšak ani jeden z rodičov neprejavil záujem o zverenie detí do svojej starostlivosti.

9. Na základe návrhu navrhovateľky Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/92/2022 - 89 zo dňa 13.01.2023 zrušil uznesenie sp. zn. 37P/92/2022 - 13 zo dňa 14.06.2022 vo vzťahu k malol. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX a nariadil navrhovateľke malol. Q. dočasne odovzdať do starostlivosti CDR s tým, že zvyšná časť uznesenia ostala nezmenená. Navrhovateľka požiadala o zrušenie neodkladného opatrenia a umiestnenie maloletého späť do CDR. Svoj návrh zdôvodnila tým, že už v priebehu konania poukázala na výrazné výchovné problémy u maloletého, jeho starostlivosť nezvláda a vzhľadom na jeho stupňujúce sa agresívne správanie v jej domácnosti, čím ohrozuje aj ostatných členov domácnosti najmä malol. deti, ktoré sa nachádzajú v domácnosti, maloletý vyžaduje odbornú pomoc, ktorú mu ona nie je schopná zabezpečiť.

10. Na pojednávani konanom dňa 20.03.2023 navrhovateľka uviedla, že netrvá na podanom návrhu ohľadom malol. Q., tento zobrala v celom rozsahu späť s tým, že maloletý je v CDR už zhruba 2 mesiace, nakoľko jeho správanie bolo nezvládateľné. V súčasnosti maloletý nechodí ani na pobyty do jej domácnosti. Poukázala, že svoju povinnosť si splnila, maloletý má aj rodičov, ktorí sa o neho môžu starať s tým, že tiež nie je najmladšia. Poukázala na to, že maloletý sa pýtal naspäť sám, že chce ísť ku O., ktorá bola jeho náhradnou matkou, u ktorej bol aj umiestnený, nakoľko táto ho vychovávala od malička. Ohľadom návrhu na zverenie malol. O. do náhradnej osobnej starostlivosti zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že u maloletej sa nezmenili pomery, od septembra 2023 bude predškôlka a budú s tým spojené zvýšené náklady. Maloletá nemá žiadny záujmový platený krúžok, nie je vedená v špecializovanej ambulancii, neužíva pravidelne lieky. Uviedla, že manžel zarobí zhruba už nejakých 1.200 € mesačne. Matka prispieva na výživu malol. dcéry cca 50,- € mesačne, otec neprispieva žiadnym spôsobom, nič neposlal. Podala naňho už aj trestné oznámenie. Otec nemá o deti záujem. Zavádzal pokiaľ uvádzal, že

37P/92/2022 6

sa o deti zaujíma. Telefonicky nekontaktoval ani malol. U.. Otca videli jej známami, že je zamestnaný, nehovorí pravdu pokiaľ tvrdí, že je nezamestnaný. Ďalej uviedla, že jej príjem sú len dávky na deti ohľadom náhradnej osobnej starostlivosti, čo je spolu nejakých 750,- € mesačne. Poukázala, že je ochotná ísť za malol. Q. aj s jeho sestrami, aby sa navzájom súrodenci videli, maloletý môže prísť k nim do domácnosti, keď bude väčší.

11. Matka na pojednávani 20.03.2023 uviedla, že aktuálne si vie privyrobiť nejakých 250,- € mesačne. Na malol. O. platí výživné zhruba nejakých 30-50,- € mesačne, je s ňou aj každý deň v kontakte pokiaľ nie je v práci. Na malol. Q. v súčasnosti neprispieva žiadnym výživným, nebola s ním ešte v kontakte ako

je späť v CDR. Na výživu malol. U. prispieva 30-50,- € mesačne. Poukázala, že deti si nechce zobráť do starostlivosti, nakoľko malol. U. je u navrhovateľky od narodenia, je na ňu zvyknutá. Teraz je tam spoločne s malol. O.. Sestry sú na seba navzájom naviazané, u navrhovateľky je im lepšie. Malol. Q. k nej nemá vytvorený žiadny vzťah ani cit. Neuvedomuje si, že je jeho matka. Stále hovorí len o O. a P., že chce ísť k nim. Maloletý aj plakal, keď sa s ním chcela pohrať. S otcom malol. detí nie je v žiadnom kontakte. Súhlasila so späťvzatím návrhu ohľadne malol. Q..

12. Opatrovník na pojednávaní dňa 20.03.2023 zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach, súhlasil so späťvzatím návrhu starej matky ohľadom malol. Q.. Uviedol, že v starostlivosti navrhovateľky o malol. O. neboli zistené žiadne nedostatky. Táto má vytvorené vhodné podmienky vo svojej domácnosti, podnetné prostredie pre zabezpečovanie starostlivosti o malol. dieťa. Ani jeden z rodičov si neupravil svoje pomery žiadnym spôsobom tak, aby mohol prevziať starostlivosť o malol. deti a neprejavili ani záujem o zabezpečovanie takejto starostlivosti. Z uvedeného dôvodu odporučil ústavnú starostlivosť nad malol. O. zrušiť, maloletú zveriť od náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Malol. Q. navrátiť späť do starostlivosti CDR, kde bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť. Vo veci výživného navrhol rodičov zaviazat' prispievať výživným podľa ich možností, schopností, majetkových pomerov. U malol. O. na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti, u malol. Q. na účet CDR počnúc dňom 20.01.2023 kedy bol maloletý umiestnený späť do CDR.

13. Z opatrovaneckého spisu maloletých detí vyplýva, že dňa 01.02.2021 sa na Úrade

práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej len „úrad“) dostavila matka mal. detí, ktorá požiadala u umiestnenie mal. detí do centra pre deti a rodiny, z dôvodu, že nedokázala zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. deti a tiež odmietala ďalej zabezpečiť starostlivosť o deti a možnosť bývania v zariadení núdzového bývania spolu s deťmi. Stará matka mal. detí bola v tom čase ochotná prichýliť matku spolu s deťmi len do času rozhodnutia súdu o umiestnení mal. Q. a mal. O. do centra pre deti a rodiny. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 38P/11/2021-23, zo dňa 04.02.2021, vykonateľným dňa 04.02.2021 súd neodkladným opatrením nariadil rodičom dočasne odovzdať mal. O. Y., nar. XX.XX.XXXX a mal. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Martin, Hviezdoslavova 62, Martin. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 38P/11/2021-52, zo dňa 12.03.2021, právoplatným dňa 07.04.2021 súd mal. O. a mal. Q. odňal z osobnej starostlivosti rodičov a maloletým deťom nariadil výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti rodiny Martin, Hviezdoslavova 62, Martin, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých 37P/92/2022 7

detí, najdlhšie na 6 mesiacov. Maloleté deti boli do Centra Martin prijaté dňa 10.02.2021. Maloleté deti boli po prijatí do centra umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. Po prvých dňoch od umiestnenia detí v profesionálnej náhradnej rodine profesionálny náhradný rodič avizoval výrazné problémy v správaní mal. detí, pričom adaptačný proces detí prebiehal komplikovane. Multidisciplinárny tím centra preto rozhodol, že v záujme mal. detí bude najlepšie, ak bude deťom poskytovaná starostlivosť na samostatnej skupine centra. Po príchode mal. detí na skupinu sa správanie detí výrazne zlepšilo. Účinnosť nariadeného výchovného opatrenia skončila dňom 07.10.2021. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 32P/116/2021-38 zo dňa 06.10.2021, vykonateľným dňa 06.10.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti dočasne odovzdal do starostlivosti CDR. Dňa 10.01.2022 bola na úrad doručená správa z Centra Martin, v ktorej požiadali úrad o súčinnosť pri zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti a výber zariadenia, nakoľko už dlhodobo nemajú obsadený pracovný úväzok na pozíciu profesionálneho náhradného rodiča a z toho dôvodu nevedia maloletým deťom zabezpečiť poskytovanie starostlivosti v profesionálnej náhradnej rodine. Vzhľadom na tieto skutočnosti úrad požiadal o zmenu žaloby tak, že súd nad maloletými deťmi Y., nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Potôčik, Moštenica 74, Slovenská Lupča (ďalej len „CDR“). Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 32P/116/2021-109 zo dňa 24.02.2022, právoplatným dňa 26.04.2022 súd nad maloletými deťmi nariadil ústavnú starostlivosť realizovanú v CDR, v rámci ktorej boli deti umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. Ohľadom maloletých detí prebieha na tunajšom súde ďalšie konanie, vo veci podaného návrhu, na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, pod sp. zn. 32P/75/2022, kde navrhovateľkou je P. Q., nar. XX.XX.XXXX, konanie nie je právoplatne skončené, je prerušené do právoplatného skončenia konania v danej veci.

14. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica uviedol, že matka sa nenachádza v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky. Navrhovateľka poberá prídavky na deti spolu v sume 120,- € mesačne.

15. Úrad práce Revúca uviedol, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky ani príspevky vyplácané úradom. Naposledy poberal dávku v hmotnej núdzi od júna 2021 do 31.05.2022.

16. Sociálna poisťovňa uviedla, že aktuálne ani jeden z rodičov nepoberá žiadne štátne dávky vyplácané sociálnou poisťovňou, rovnako nepoberá takéto dávky ani navrhovateľka.

17. Okresný dopravný inšpektorát v Revúcej uviedol, že otec nie je držiteľom ani vlastníkom motorových vozidiel.

18. V lustrácii katastra nehnuteľností bolo zistené, že ani jeden z rodičov nie je vlastníkom nehnuteľnosti na území SR.

19. Lustráciou v bankách bolo zistené, že matka ani otec nemajú evidovaný bankový

účet na území SR

Centrum pre deti a rodiny Potôčik Moštenica 74, Slovenská Ľupča uviedol, že dňa 20.01.2023 prijali do zariadenia malol. Q. na základe uznesenia Okresného súdu 37P/92/2022 8

Banská Bystrica sp. zn. 37P/92/2022 - 89 zo dňa 13.01.2023 s tým, že od uvedeného dátumu maloletý je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine vo Filakove

20. Zo správy o povesti z Mesta Banská Bystrica na navrhovateľku vyplýva, že

v evidencii priestupkov nemá žiadny záznam. Je evidovaná ako daňový dlžník na miestnych daniach a poplatkoch, k 31.12.2021 dlhuje vo výške 965,84 €.

21. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Revúca zo dňa 14.03.2023 vyplýva, že bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti otca dňa 11.03.2022 kedy družka otca p. T. uviedla, že otec je v Brezne, kde pracuje. Má sa vrátiť až 26.02.2022 domov, chodí tam na brigády. V spoločnej domácnosti okrem otca a jeho družky žije ďalších 6 osôb. V domácnosti bola zavedená elektrina, kúrenie bolo drevom, hygiena bola na nízkej úrovni. V domácnosti bol neporiadok. Otec detí nemá stály príjem, privyrába si brigádnicky. P. T. je t.č. nezamestnaná a vyjadrila sa, že malol. deti nemôžu prísť k nim bývať, nakoľko majitelia domu nesúhlasia, aby v dome bývali ďalšie cudzie deti s tým, že p. T. tiež uviedla, že ani ona sama sa nechce starať o cudzie deti.

22. Podľa § 5 4 ds. 1 veta prvá Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť

a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

23. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy,

ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

24. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd

môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej

republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodeneц maloletého dieťaťa alebo súrodeneц rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na 37P/92/2022 9

dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. Podľa § 62 ods. 1,2,4, Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. 37P/92/2022 10

24. Podľa § 75 ods. 1, veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

25. Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou, pričom súd musí vždy skúmať, či malol. dieťa nemožno zveriť do niektorých z prvých dvoch foriem náhradnej starostlivosti až následne pristupovať k najkrajnejšiemu riešeniu, a to nariadeniu ústavnej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť vždy, ak dieťa možno umiestniť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti. Náhradná osobná starostlivosť ako jedna z

foriem náhradnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o malol. dieťa a zverenie malol. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča je v záujme malol. dieťaťa. Zverenie malol. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti má zabezpečiť výchovu malol. dieťaťa v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí.

25. Vykonaným dokazovaním v danej veci súd zistil, že malol. deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré trvá. Matka detí je dcérou navrhovateľky. Malol. deti majú ešte malol. sestru, malol. U., ktorá už bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Malol. deti boli uznesením formou neodkladného opatrenia dočasne odňaté rodičom, bolo im nariadené výchovné opatrenie. Následne, keďže výchovné opatrenie nespĺňalo svoj účel, bola nad malol. deťmi nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v CDR z dôvodu, že rodičia dlhodobo zanedbávali starostlivosť o malol. deti, nejavili ani záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. V priebehu konania na základe neodkladného opatrenia malol. deti boli dočasne odovzdané do starostlivosti navrhovateľky z dôvodu, že navrhovateľka prejavila záujem o vykonávanie osobnej starostlivosti o malol. deti. V priebehu konania však navrhovateľka avizovala vážne výchovné problémy s maloletým Q., poukazovala na jeho agresivitu, nezvládateľnosť správania, keď ohrozoval aj ďalšie malol. deti žijúce s nimi v spoločnej domácnosti. Súd zrušil predchádzajúce neodkladné opatrenie vo vzťahu k malol. Q. a uložil navrhovateľke povinnosť maloletého navrátiť do CDR, kde sa maloletý opäť nachádza od 20.01.2023, pričom malol. O. zostala v domácnosti navrhovateľky.

26. Súd mal preukázané, že na strane rodičov nedošlo k žiadnej úprave pomerov, matka aj na pojednávaní uviedla, že nemá záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o malol. deti, nakoľko o malol. O. je dobre postarané v starostlivosti navrhovateľky, kde sa nachádza aj staršia sestra maloletej malol. U., pričom sestry sú na seba naviazané a k malol. Q. nemá vytvorený žiadny vzťah a ani on k nej. Otec rovnako ako v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti tak aj v prebiehajúcom konaní verbalizoval, že má záujem, aby malol. deti boli zverené do jeho starostlivosti resp. do náhradnej starostlivosti jeho partnerky, pričom doposiaľ neurobil žiadny aktívny krok k naplneniu týchto verbálnych vyjadrení. Neprejavil ozajstný záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti ani o jedno z malol. detí. O malol. deti sa žiadnym spôsobom nezaujíma, nekontaktuje ich, čo sám potvrdil a ani neprispieva na deti žiadnym výživným. S prihliadnutím na správu zo sociálneho šetrenia ÚPSVaR Revúca, že v domácnosti otca aktuálne nie sú vytvorené vhodné podmienky ani nie je reálna možnosť na prevzatie starostlivosti o deti, súd má vážne pochybnosti o tvrdeniach otca, o jeho záujme zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, keďže sama družka a partnerka otca p. T. sa vyjadrila, že nemá záujem zabezpečovať starostlivosť 37P/92/2022 11

o cudzie deti. Matka aj podľa vyjadrenia navrhovateľky prispieva na malol. deti podľa možností finančne, na mal. O. zhruba od 30-50 € mesačne príp. deťom niečo zakúpi na oblečenie, alebo potraviny. S malol. deťmi je v kontakte v domácnosti navrhovateľky. V danom prípade súd skúmal zachovanie súrodeneckej väzby, pričom zobral do úvahy aj vyjadrenia navrhovateľky, matky, že správanie maloletého Q. bolo neusmerniteľné, ohrozujúce, pričom maloletý sa sám pýtal k profesionálnemu náhradnému rodičovi. V danom prípade súd na jednej strane prihliadal na zachovanie súrodeneckých väzieb medzi malol. deťmi, na strane druhej bral do úvahy zabezpečenie istoty, stability výchovného prostredia u malol. detí, ako i základné atribúty inštitútu náhradnej osobnej starostlivosti.

29. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že správanie maloletého Q. je ohrozujúce nielen voči osobe samotného maloletého, ale aj voči ostatným malol. deťom nachádzajúcim sa v domácnosti navrhovateľky (naháňanie nožikom ostatných detí, zabitie mačky, chytanie potkanov), pričom pri inštitúte náhradnej osobnej starostlivosti je potrebné prihliadať na vôľu náhradného rodiča zabezpečovať starostlivosť o malol. dieťa. Vzhľadom na negatívne prejavy v správaní maloletého už na strane navrhovateľky nie je viac vôľa vykonávať osobnú starostlivosť malol. Q., na čo musel súd v danom konaní prihliadať, nakoľko nemožno nikoho nútiť, aby zabezpečoval náhradnú starostlivosť o malol. dieťa, pokiaľ o to nejaví záujem, keďže samotný inštitút náhradnej osobnej starostlivosti vychádza z premisy dobrovoľnosti. Z uvedeného dôvodu súd preto zrušil nariadené neodkladné opatrenia v priebehu konania a maloletého Q. navrátil späť do starostlivosti CDR. Vzhľadom na nesúhlas navrhovateľky s vykonávaním náhradnej osobnej starostlivosti o malol. Q., keď navrhovateľka zobrala v tejto časti návrh v celom rozsahu späť, s čím opatrovník, matka súhlasili, otec celkovo nesúhlasil s vykonávaním náhradnej

osobnej starostlivosti starou matkou, preto súd osobitne jeho súhlas so späťvzatím návrhu nepožadoval, súd konanie ohľadom náhradnej osobnej starostlivosti o malol. Q. zastavil.

30. Na druhej strane súd prihliadol na možnosť zabezpečenia výchovy v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí aspoň u malol. O.. Na strane navrhovateľky súd mal splnené všetky zákonné predpoklady na to, aby mohla zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú, čo vyplýva aj zo skutočnosti, že navrhovateľka má zverené v náhradnej osobnej starostlivosti už ďalšie dve deti, zabezpečuje starostlivosť aj svojmu malol. dieťaťu, pričom v náhradnej osobnej starostlivosti má aj súrodencu malol. detí a to malol. U.. Súd nemal preukázané žiadne nedostatky v starostlivosti navrhovateľky o maloletú O., čo vyplýva aj zo sociálneho šetrenia, z vyjadrení opatrovníka, ako aj z vyjadrení matky. Pokiaľ otec namietal starostlivosť navrhovateľky, vyjadril nesúhlas s vykonávaním náhradnej osobnej starostlivosti o malol. deti navrhovateľkou, svoje výhrady súdu žiadnym spôsobom neosvedčil ani nepreukázal. Súd má za to, že aktuálne navrhovateľka je tou osobou, ktorá dokáže zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o malol. O., v jej domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Ani jeden z rodičov t.č. nedokáže malol. deťom zabezpečiť primeranú výchovu ani výživu, ani jeden z rodičov neprejavil skutočný záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o malol. deti. Navrhovateľka spĺňa aj všetky zákonom stanovené predpoklady pre vykonávanie funkcie náhradnej osobnej starostlivosti po osobnostnej i zdravotnej stránke. Súd dospel k záveru, že navrhovateľka ako stará matka malol. detí je t.č. tým z príbuzných, ktorá dáva súdu záruku na najlepšiu výchovu a opateru malol. O.. Preto súd s poukazom na znenie § 54 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s § 55 ods. 3 Zákona o rodine, kedy je súd povinný vždy skúmať, či malol. dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, 37P/92/2022 12

alebo pestúnskej starostlivosti, ktoré majú prednosť pred ústavnou formou starostlivosti a vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti maloletú je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, zrušil nariadenú ústavnú starostlivosť nad malol. O. a maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

31. Zverením maloletej O. do náhradnej osobnej starostlivosti s poukazom na § 45 ods. 7 Zákona o rodine v spojení s § 81 ods. 1 Zákona o rodine, rodičom nezaniká zákonná vyživovacia povinnosť voči malol. dieťaťu. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z kritéria uvedených v § 85 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine t.j. z odôvodnených potrieb maloletej ale aj z možností, schopností a majetkových pomerov rodičov ako povinných na výživné. Malol. O. má v súčasnosti takmer 5 rokov, navštevuje MŠ. Maloletá nemá žiadne záujmové platené krúžky, nie sú žiadne výdavky zvýšené v súvislosti s jej zdravotnou starostlivosťou. Má potreby primerané veku, pričom obidvaja rodičia už boli v priebehu konania na základe neodkladného opatrenia zaviazaní prispievať na každé z detí zvlášť minimálnou sumou výživného, ktorú vyživovaciu povinnosť si matka podľa vlastného vyjadrenia plní, otec si túto žiadnym spôsobom neplní. Obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť aj k malol. Q. a malol. U., kde voči malol. Q. si ani jeden z rodičov neplní vyživovaciu povinnosť vôbec. K malol. U. si podľa vyjadrenia navrhovateľky plní vyživovaciu povinnosť len matka. Rodičia nie sú zamestnaní, nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, nepoberajú žiadne sociálne štátne dávky. Matka uviedla, že si privyrába brigádnicke aktuálne vo výške 250,- € mesačne. Otec uviedol, že nemá žiadny príjem ani brigádnicke, po finančnej stránke mu pomáha matka a partnerka. Súd na základ takto zisteného skutkového stavu zaviazal obidvoch rodičov prispievať na výživu malol. O. zákonom stanoveným minimálnym výživným, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, ktoré je povinný si plniť každý rodič bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti, majetkové pomery. Počiatok určenia vyživovacej povinnosti súd určil od právoplatnosti rozhodnutia, kedy zverenie malol. O. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky nadobudne v plnom rozsahu účinok.

32. Ohľadom malol. Q. súd poukazuje, že zrušením nariadeného neodkladného opatrenia o jeho dočasnom odovzdaní do starostlivosti navrhovateľky a jeho opätovným navrátením do CDR dňa 20.01.2023 naďalej je nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá bola nariadená rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 32P/116/2021-109 zo dňa 24.02.2022, nakoľko k zmene pomerov nedošlo, ani jeden z rodičov neprejavil záujem ani nepreukázal úpravu pomerov tak, aby mohol prevziať starostlivosť o malol. Q.. Na danom mieste súd poukazuje, že naďalej prebieha konanie na tunajšom súde pod sp.zn. XXP/XX/XXXX, kde navrhovateľka p. Q. žiada o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

33. Keďže súd vyhovel návrhu navrhovateľky zrušil nariadenú ústavnú starostlivosť nad malol. O., maloletú zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti, týmto zároveň došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/116/2021-109 zo dňa 24.02.2022 vo výroku o výchove, výžive malol. O. Y..

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. 37P/92/2022 13

28. Po vyhlásení rozhodnutia jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa navrhovateľka, matka a opatrovník malol. detí vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). 37P/92/2022 14

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).